

УДК 336

Шевченко Л.Я.

ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ: РОЗРОБКА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ

В науковій статті досліджено сутність економічного аналізу в системі управління діяльністю корпорацій. Визначено основні напрямки аналізу з урахуванням вимог управління та прийняття ефективних рішень.

Ключові слова: аналітичні дослідження, інвестиційна діяльність, менеджмент.

Shevchenko L.

FINANCIAL AND INVESTMENT RESOURCES CORPORATE COMPANIES: DEVELOPMENT INDICATORS ASSESSMENT

The essence of the economic analysis in the system of the corporations' activity management is investigated in the article. The main directions of the analysis in dependence on managerial requirements and effective decision – making are determined.

Key words: analytical researches, investment activity, management.

Шевченко Л.Я.

ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦИОННЫЕ РЕСУРСЫ КОРПОРАТИВНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ: РАЗРАБОТКА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ОЦЕНКИ

В научной статье исследована сущность экономического анализа в системе управления деятельностью корпораций. Определены основные направления анализа с учетом требований управления и принятия эффективных решений.

Ключевые слова: аналитические исследования, инвестиционная деятельность, менеджмент.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Фінансово-інвестиційна діяльність корпорації характеризується обсягами залучених та раціонально розміщених фінансових ресурсів. Тому, для ефективного менеджменту актуальним стає формування ґрунтовних висновків про її доцільність і без ризикованість.

Це можливо: по-перше, встановивши змістовну сутність фінансово-

інвестиційної діяльності корпорацій; по-друге, структурувавши її елементи; по-третє, проаналізувавши взаємозв'язки показників, що характеризують цю діяльність корпорації.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. В економічній літературі існують наукові праці, присвячені питанням управління, оцінці та аналізу фінансово-інвестиційної діяльності підприємств [1; 2; 3; 4], але вони не враховують специфіки діяльності корпоративних підприємств і не мають структурної будови відповідно до процедур залучення, внутрішнього обороту і перерозподілу фінансових ресурсів.

Тому, наукове дослідження і вдосконалення організаційних підходів щодо змісту та аналізу фінансово-інвестиційної діяльності корпорацій є актуальним і відповідає вимогам часу.

Цілі статті. Метою даної статті є побудова системи показників оцінки фінансово-інвестиційної діяльності корпорацій, що забезпечують вдосконалення методики і організації аналітичного процесу і мають практичну корисність. Цілі статті:

- встановити сутність фінансово-інвестиційної діяльності корпорацій;
- побудувати систему показників оцінки фінансово-інвестиційної діяльності корпорацій;
- розробити методику аналізу забезпечення корпорації інвестиційними ресурсами;
- зробити відповідні висновки.

Викладення основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Організаційно фінансово-інвестиційну діяльність корпорацій можливо уявити у вигляді певного протікаючого у часі процесу (тобто вимірюється в одиницях часу), що включає процедури залучення, внутрішнього обороту і перерозподілу, а також розміщення фінансових ресурсів (грошових ресурсів) (рис. 1).

Специфіка діяльності корпорацій полягає в тому, що в кожному з блоків функції можуть бути ранжовані за рівнем управлінських рішень на їх виконання.

Так, в блоці залучення ресурсів рішення про додаткову емісію, використання прибутку приймається на рівні Ради директорів; рішення про отримання кредиту і збір страхових внесків – на рівні топ-менеджерів, а рішення про порядок формування резервів, використання кредиторської заборгованості – на рівні окремих бізнес-процесів.

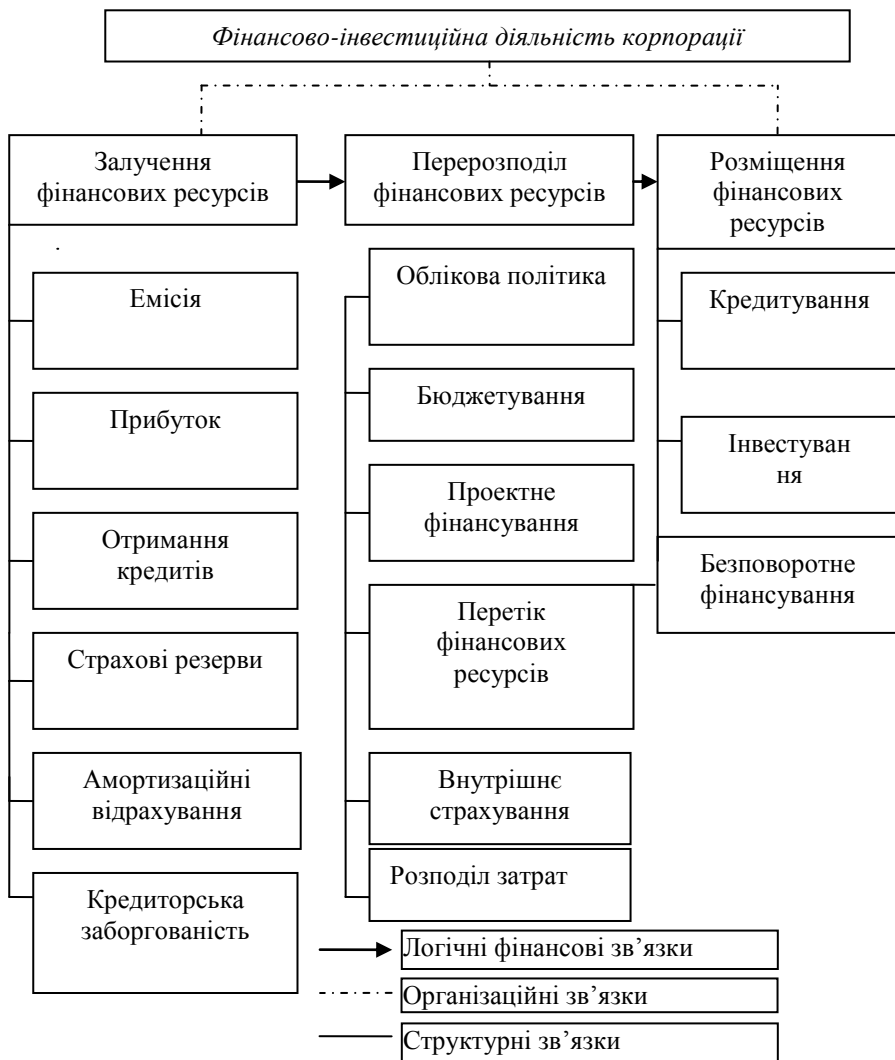

Рис. 1. Структура фінансово-інвестиційної діяльності корпорації

За аналогічним принципом проводиться ранжування задач і в інших блоках, що дозволяє використовувати стандартні підходи до управління діяльністю на різних рівнях корпорації.

Зокрема, в повному обсязі може бути реалізована багаторівнева концепція управління, яка дозволяє досягти синергічного ефекту в рамках декількох бізнес-процесів корпорації.

Залучення фінансових ресурсів – діяльність корпорації, спрямована на отримання грошових коштів, необхідних для її нормального функціонування, тобто на формування пасивів.

В рамках корпорації ця задача ускладнюється наявністю в її організаційній структурі різних типів господарюючих суб'єктів. Так, страхова компанія може залучати кошти, в основному, за рахунок збору страхових внесків, а банк за рахунок залучення депозитних вкладів.

В пошуку і оцінці оптимального балансу залучених і розподілених фінансових ресурсів полягає головна мета аналізу фінансово-інвестиційної діяльності корпорацій.

Не дивлячись на багатоваріантність, залучення фінансових ресурсів в кінцевому результаті зводиться до чотирьох способів, кожен з яких має свої відомі особливості. Однак, в запропонованій нами системі розуміється, що кількість складових кожного елемента обмежена лише економічною доцільністю і законодавством.

Наприклад, не можна розміщувати більше однієї емісії, або розподіляти прибуток в джерела не зазначені в Статуті.

При цьому слід зауважити, що обсяг залучених фінансових ресурсів, на нашу думку, має визначатися на основі аналізу балансу залучених і розподілених фінансових ресурсів.

Аналіз внутрішнього обороту і структури перерозподілу фінансових ресурсів – джерело управління фінансовими ресурсами шляхом зміни їх пропорцій і структури, для найбільш ефективного використання в рамках корпорації всіх наявних засобів.

В зв'язку з цим необхідно виділяти такі показники як:

- фінансові ресурси корпорації – це власні кошти корпорації, тобто кошти всіх її учасників;
- фінансовий потенціал корпорації – обсяг ресурсів, які вона може мобілізувати на фінансовому ринку;
- інвестиційні потреби – обсяг коштів, необхідний всім учасникам корпорації для виконання комплексної інвестиційної програми (розробляється в рамках фінансової стратегії корпорації і включає напрямки, терміни і обсяги інвестицій за всіма учасниками);
- потреба корпорації в інвестиційних ресурсах – різниця між інвестиційними потребами та фінансовими ресурсами корпорації.

Тобто:

$$\text{ППРК} = \sum_I \text{ИП} - \sum_J \text{ФР}, \quad (1)$$

де ППРК – потреба в інвестиційних ресурсах корпорації;

$\sum_I IP$ – інвестиційні потреби всіх компаній корпорації;

$\sum_j \Phi P$ – фінансові ресурси всіх компаній корпорації;

$I = 1, \dots, N$; N – число компаній корпорації, що мають інвестиційні потреби;

$J = 1, \dots, M$; M – число компаній корпорації, що мають вільні фінансові ресурси.

Якщо:

$$\sum_j \Phi P < ППК < \sum_I IP, \quad (2)$$

то ситуація для здійснення інвестиційної програми позитивна, і сума, що дорівнює:

$$CP = \sum_I IP - ППК, \quad (3)$$

може розглядатися у вигляді мобільного резерву, або страхового резерву корпорації. Якщо в структуру корпорації входить страхова компанія, то страховий резерв може бути спрямований як внесок для диверсифікації підприємницького ризику по інвестиціях.

У випадку, коли структура корпорації має диверсифікований характер, з'являється можливість маневру фінансовими ресурсами і балансове рівняння ускладнюється.

Так, відбувається часткове елімінування показника інвестиційних потреб одних бізнес-процесів корпорації і страхового резерву інших. В цьому випадку знижуються консолідовані інвестиційні потреби корпорації, тобто знижується важливість проблеми забезпечення її фінансовими ресурсами.

При цьому слід відмітити, що сукупний дохід корпорації не змінюється, що дозволяє покращити значення показників загальної ліквідності та платоспроможності за рахунок більш ефективного використання власних фінансових ресурсів корпорації.

Висновки. Таким чином, в результаті використання запропонованої методики аналізу, для материнської компанії і топ-менеджерів корпорації з'являється можливість оцінити сукупний дефіцит фінансових ресурсів і виділити можливі напрямки мінімізації дефіциту.

Як варіант, з використанням запропонованої системи рівнянь, може будуватися бюджет корпорації з виділенням фінансових ресурсів на функціонування основних програм окремими бізнес-одинацями і бізнес-процесами.

1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия: Пер. с англ. / И.Ансофф. – СПб.: Издательство «Питер», 1999. – 446с.
2. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов: Пер. с англ. / Р.Брейли, С.Майерс. – М.: ЗАО «Бизнес», 1997. – 1008с.
3. Грідчина М.В. Управління фінансами акціонерних товариств: Навч. посібн. / М.В.Грідчина. – К.: А.С.К., 2005. – 384 с.
4. Росс и др. Основы корпоративных финансов / Росс и др. – Лаборатория базових знаній, 2000.